

مدل‌یابی ساختاری تأثیر اشتراک دانش بر خلاقیت معلمان زن مقطع ابتدایی شهر سراب

مهوش شجاعی

کارشناس علوم تربیتی، آموزگار مقطع ابتدایی مدارس شهرستان سراب، meh.shojaei2022@gmail.com

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر مدل‌یابی ساختاری تأثیر اشتراک دانش بر خلاقیت معلمان زن مقطع ابتدایی شهر سراب بود. روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌یابی ساختاری بود. جامعه آماری تحقیق مشتمل بر کلیه معلمان زن مقطع ابتدایی شهر سراب به تعداد ۲۱۰ نفر که ۱۲۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. داده‌ها از طریق معادلات ساختاری در نرم افزار لیزرل تحلیل شد. نتایج پژوهش نشان دهنده تأثیر مثبت و مستقیم اشتراک دانش با خلاقیت معلمان می‌باشد ($p < 0/01$). بدین

واژه‌های کلیدی: اشتراک دانش، خلاقیت، مدل‌یابی ساختاری.

مقدمه

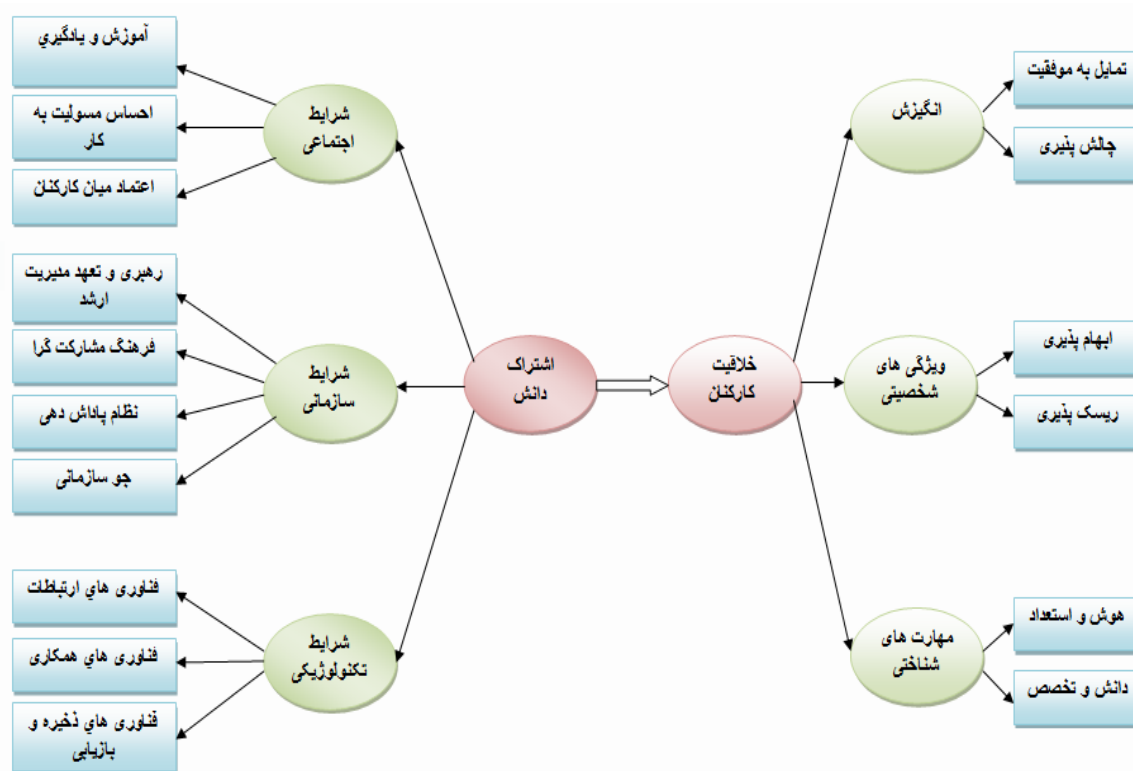
دانش یکی از نیروهای پیش برنده حیاتی کسب و کارها در راه رسیدن به موفقیت است. سازمان ها روز به روز بیشتر در حال توجه به دانش بوده و مغزها را بیشتر از دست ها استخدام و به کار می گیرند در نتیجه سازمانها با دانش همانند منابع ملموس خود رفتار کرده و مدیریت دانش را به عنوان ابزاری برای بهبود و حفظ توان رقابتی خود کشف کرده اند (Klein, 2008). چرخه مدیریت دانش متشکل از مجموعه فرایندهایی است که مجموعه چهارتایی آن شامل مراحل: خلق دانش، ذخیره سازی دانش، اشتراک دانش و کاربرد دانش می باشد (آریان، ۱۳۹۰). یکی از مهمترین اولویت های اعلام شده توسط محققین مدیریت دانش، ایجاد انگیزه در افراد برای اشتراک دانش آنان است (King, 2006). اشتراک دانش به عنوان یک عنصر حیاتی و مهم برای سازمان ها جهت گسترش خدمات یکپارچه، اشتراک منابع و تلاش در جهت ارتقاء یادگیری سازمانی و خلاقیت و نوآوری مطرح شده است (Zhang, 2004). بنابراین، اشتراک دانش فرایندی است که از آن طریق افراد به تبادل دوجانبه دانش خویش با یکدیگر پرداخته، دانش فردی به دانش سازمانی تبدیل و به طور بالقوه به وسیله این فرایند فرصت برای یادگیری تجربه های جدید و فرصتی برای تمرین و به اجرا گذاشتن تجربه ها، مهارت ها و توانایی ها فراهم می شود (Yu, 2004). اگرچه بعضی ها معتقدند که دانش قدرت است، ولی به نظر می رسد که دانش به خودی خود قدرت ندارد؛ بلکه چیزی که به افراد قدرت می دهد، آن قسمتی از دانش آنهاست که با دیگران به اشتراک می گذارند (Mc Dermott, 2001). دلایل اهمیت اشتراک دانش این است که اشتراک دانش موجب کاهش هزینه ها، بهبود عملکرد، بهبود ارائه خدمات به مشتریان، کاهش زمان توسعه محصولات جدید، کاهش زمان تأخیر در تحویل کالاها به مشتریان، و در نهایت کاهش هزینه مربوط به یافتن و دسترسی به انواع ارزشمند دانش در داخل سازمان می شود (Skyrme, 2002). اشتراک دانش، نیازمند تعهد بادوام، خلاقیت و فرایندهای یادگیری تعاملی است. بنابراین، شناسایی عواملی که بر گرایش افراد نسبت به اشتراک دانش مؤثر است، اهمیت بسیاری دارد و سازمانها باید توجه ویژه ای به آن داشته باشند (خاتمیان فر، ۱۳۸۸).

جدول ۱. عوامل مؤثر بر اشتراک دانش و خلاقیت

کد	منابع	زیر شاخص	شاخص
E1	Endres 2007, Ma 2008, Sohrabi 2009, Raesi 2011, Khatamianfar 2009, Lin 2009, Karimi 2010	آموزش و یادگیری	شرایط اجتماعی
E2	Raesi 2011, Khatamianfar 2009, Yang 2009, Yu 2004,	احساس مسئولیت به کار	
E3	Hislop 2003, Pahlevani 2010, Alipoor 2012, Ma 2008, Lin 2008, Alavi 2007, Panahi 2012, Khatamianfar 2009, Huang 2009, Lin 2009, Kim 2008, Hsu 2007, Gruber 2001, Karimi 2010, Jafari 2015	اعتماد میان کارکنان	
S1	Pilevari 2011, Ma 2008, Raesi 2011, Ma 2008, Sohrabi 2009, Khatamianfar 2009, Yang 2009, Gruber 2001, Taheri 2015	رهبری و تعهد مدیریت ارشد	شرایط سازمانی
S2	Hislop 2003, Lin 2008, Sohrabi 2009, Mehregan 2011, Pilevari 2011, Hasanali 2002, Yu 2004, Karimi 2010, Jafari 2015, , Taheri 2015	فرهنگ مشارکت گرا	
S3	Endres 2007, Lin 2008, Raesi 2011, Pahlevani 2010, Alavi 2007, Sohrabi 2009, Khatamianfar 2009, Kim 2008, Gruber 2001, Karimi 2010, Taheri 2015	نظام پاداش دهی	
S4	Hislop 2003, Gao, 2004, Khatamianfar 2009	جو سازمانی	
T1	Pilevari 2011, Turban 2006, Raesi 2011, Sohrabi 2009, Pahlevani 2010, Alavi 2007, Sohrabi 2009, Kim 2008, Karimi 2010, Taheri 2015	فناوری های ارتباطات	شرایط تکنولوژیکی
T2	Turban 2006, Raesi 2011, Yu 2004, Karimi 2010, Taheri 2015	فناوری های همکاری	
T3	Turban 2006, Raesi 2011, Pahlevani 2010, Alavi 2007, Sohrabi 2009, Alipoor 2012, Mehregan 2011, Kim 2008, Karimi 2010, Taheri 2015	فناوری های ذخیره و بازاریابی	

A1	Shalley 2004, Sadeghi Mal Amiri 2009, Satton 2001, Jahani 2011	تمایل به موفقیت	انگیزش
A2	Sadeghi Mal Amiri 2009, Barbara 2003, Jahani 2011	چالش پذیری	
V1	Amabile 1998, Barbara 2003, Sadeghi Mal Amiri 2009, Jahani 2011	ابهام پذیری	ویژگیهای
V2	Amabile 1998, Sadeghi Mal Amiri 2009, Salley 2004	ریسک پذیری	شخصیتی
M1	Torrance 1988, Runco 2007, Amabile 1998, Sadeghi Mal Amiri 2009	هوش و استعداد	مهارت‌های شناختی
M2	Conelly 2001, Amabil 1998, Runco 2007, Sadeghi Mal Amiri 2009, Jahani 2011	دانش و تخصص	

در انجام این تحقیق ابتدا با بررسی ادبیات موضوع به روش کتابخانه ای شاخص های موثر بر اشتراک دانش و خلاقیت شناسایی شده اند. سپس برای بررسی ارتباط این دو عامل از مدل سازی معادلات ساختاری استفاده شده است. با توجه به تعاریف ارائه شده و ذکر تحقیقات گذشته، محقق، مدل مفهومی شکل ۱ را برای ارتباط اشتراک دانش و خلاقیت ترسیم نموده است.

شکل ۱. مدل مفهومی اشتراک دانش و خلاقیت

روش شناسی پژوهش

این تحقیق کاربردی و از نظر شیوه گردآوری و تحلیل اطلاعات، توصیفی و از نوع همبستگی است. این تحقیق توصیفی است، چرا که به توصیف وضعیت متغیرها و نیز روابط میان آنها می پردازد و از نوع همبستگی است، چرا که با استفاده از تحلیل همبستگی و مدل معادلات ساختاری روابط همزمانی میان متغیرها را آزمون و تبیین می نماید. جامعه آماری تحقیق کلیه معلمان زن مقطع ابتدائی شهر سراب به تعداد جمعاً ۲۱۰ نفر که از بین آنان ۱۲۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شد. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه های محقق ساخته استفاده شد.

پایایی: در این تحقیق ضریب آلفای کرونباخ کل پرسشنامه پیش از مون در یک نمونه ۳۰ تایی برابر با ۰/۷۹ برآورد شد، که میزان آن بالای ۰/۷ و در حد قابل قبول است.

روایی: با توجه به پیشینه قوی مدل ها و همچنین در نظر داشتن متغیرهای مدل های اصلی پرسشنامه اندازه گیری شد، پرسشنامه و محتوای آن تحت بررسی اساتید محترم راهنما و مشاور قرار گرفته و نظرات اصلاحی ایشان لحاظ گردید و روایی سازه با استفاده از ابزار تحلیل عاملی تأییدی انجام شد.

اعتبار سنجی مدل مفهومی: برای سنجش اعتبار الگو پرسشنامه ای حاوی ۹ سوال در اختیار اساتید دانشگاه و خبرگان آکادمیک در حوزه مدیریت دانش قرار گرفت و امتیاز شاخص ها در جدول شماره ۲ نشان دهنده موافقت بالای ۶۰٪ است پس مدل مفهومی از نظر ایشان دارای اعتبار کافی جهت ارزیابی هدف مورد نظر می باشد.

جدول ۲. امتیاز شاخص های مدل از نظر خبرگان

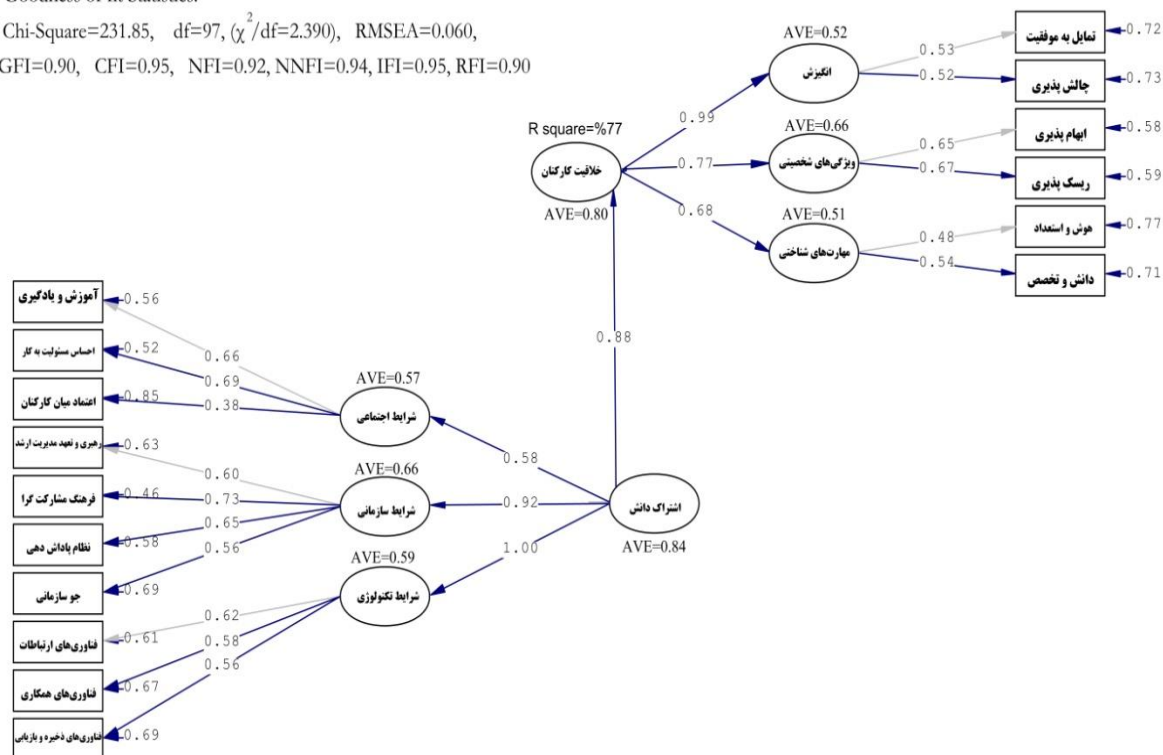
متغیر تحقیق	میانگین	واریانس	انحراف معیار	متغیر تحقیق	میانگین	واریانس	انحراف معیار
شرایط اجتماعی	۷۷٫۹۵	۱۷۵٫۳۰	۱۶٫۲۵	انگیزش	۷۲٫۱۷	۲۹۴٫۲۸	۱۴٫۳۸
شرایط سازمانی	۷۷٫۳۵	۲۰۷٫۳۰	۱۳٫۰۵	ویژگیهای شخصیتی	۷۳٫۹۸	۲۸۷٫۵۷	۱۲٫۲۹
شرایط تکنولوژیکی	۷۴٫۶۵	۲۰۵٫۹۲	۱۳٫۳۴	مهارتهای شناختی	۷۷٫۳۸	۳۱۳٫۰۵	۱۳٫۵۲

رسم دیاگرام‌های مسیر در حالت تخمین ضرایب استاندارد و معناداری (t-value)

Goodness of fit Statistics:

Chi-Square=231.85, df=97, ($\chi^2/df=2.390$), RMSEA=0.060,

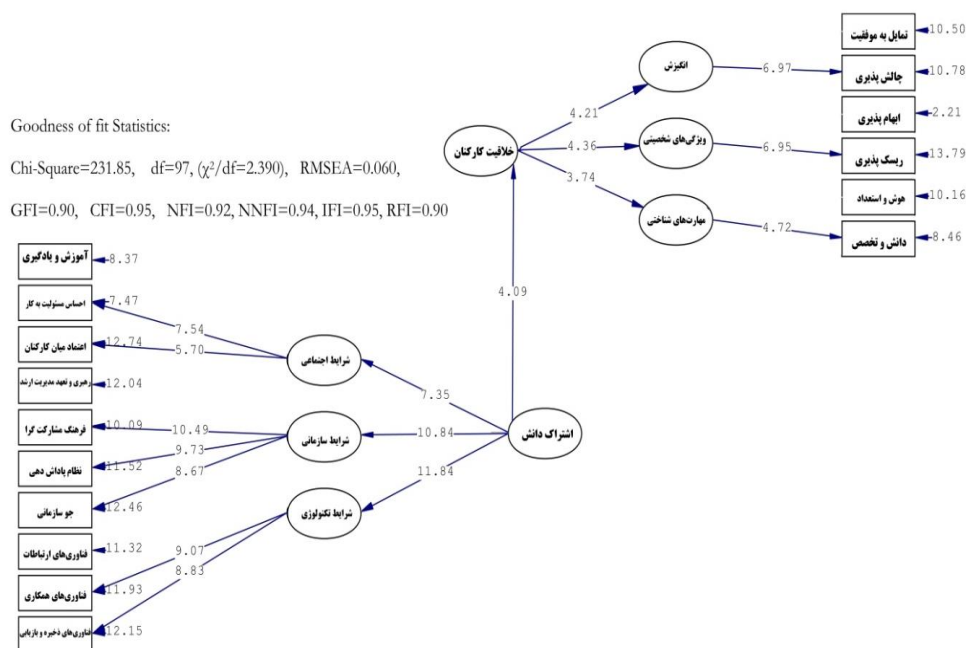
GFI=0.90, CFI=0.95, NFI=0.92, NNFI=0.94, IFI=0.95, RFI=0.90

شکل ۲. مدل معادلات ساختاری مرتبه دوم در حالت تخمین ضرایب استاندارد

¹- Confirmatory Factor Analysis (CFA)

شکل ۲ مدل معادلات ساختاری مرتبه اول و دوم تحقیق را در حالت تخمین ضرایب استاندارد نشان می‌دهد. کلیه متغیرهای تحقیق به دو دسته‌ی پنهان و آشکار تبدیل می‌شوند. متغیرهای مکنون به نوبه خود به دو نوع متغیرهای درون زا یا جریان گیرنده^۳ و متغیرهای برونزا یا جریان دهنده^۴ تقسیم می‌شوند. متغیر درون زا متغیری است که از جانب سایر متغیرهای موجود در مدل تأثیر می‌پذیرد. در مقابل متغیر برونزا متغیری است که هیچ‌گونه تأثیری از سایر متغیرهای موجود در مدل دریافت نمی‌کند بلکه خود تأثیر می‌گذارد. در این تحقیق متغیر اشتراک دانش برونزا و متغیر خلاقیت درونزا هستند. در این نمودار اعداد و یا ضرایب به دو دسته تقسیم می‌شوند. ضریب تعیین خلاقیت برابر ۰/۷۷ به دست آمده است و نشان می‌دهد متغیر اشتراک دانش توانسته است ۷۷٪ از واریانس متغیر خلاقیت را توضیح دهند. ۲۳٪ باقیمانده مربوط به خطای پیش بینی می‌باشد و می‌تواند شامل دیگر عوامل تأثیر گذار بر خلاقیت باشد. در این مدل شاخص میانگین واریانس تبیین شده نیز نشان داده شده است. به منظور محاسبه روایی همگرا، فورنل و لارکر^۱ استفاده از معیار AVE^2 را پیشنهاد داده اند (AVE) نشان داده شده است. در AVE حداقل برابر با ۰/۵، شاخص‌ها روایی همگرای مناسبی دارند، لذا روایی همگرای برای تمامی متغیرها تأیید می‌شود در واقع این شاخص بررسی می‌کند که یک متغیر پنهان تا چه حد قادر است واریانس شاخص‌های (متغیرهای آشکار) خود را به طور متوسط توضیح دهد. این ضریب برای تمامی متغیرهای تحقیق در جدول زیر خلاصه شده است و با توجه به این که در این تحقیق شاخص AVE برای تمامی متغیرهای تحقیق بالای ۰/۵ است لذا روایی همگرای سازه‌های مدل تأیید می‌شود.

شکل ۳. مدل معادلات ساختاری مرتبه دوم در حالت معناداری (t-value)

شکل ۳ مدل های معادلات ساختاری مرتبه دوم را در حالت معناداری ضرایب (t-value) نشان می‌دهد. بر طبق این مدل ضریب مسیر و بار عاملی در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار می‌باشد اگر مقدار آماری t خارج بازه ۱/۹۶- تا ۱/۹۶+ قرار گیرد و

2- Endogenous

3 -Downstream

4 -Exogenous

5- Upstream

1 -Fornell & Larcker

2 - Average Variance Extracted

اگر مقدار آماره‌ی t درون این بازه باشد، در نتیجه بار عاملی یا ضریب مسیر، معنادار نیست. ضریب مسیر و یا بار عاملی در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار می‌باشد اگر مقدار آماره‌ی t خارج بازه $-۲/۵۸$ تا $۲/۵۸$ قرار گیرد.

تفسیر و تعبیر مدل^۱ و برازش :

به طور کلی در کار با برنامه لیزرل، هر یک از شاخص‌های بدست آمده برای مدل به تنهایی دلیل برازندگی مدل یا عدم برازندگی آن نیستند، بلکه این شاخص‌ها را باید در کنار یکدیگر و با هم تفسیر کرد. اگر هم آزمون χ^2 و هم آزمون‌های تناسب ثنوی نشان دادند که مدل به طور کافی متناسب است، به سمت مشخص کردن عوامل مدل تناسب شده حرکت کرده و بر روی این عوامل تمرکز می‌کنیم. جدول (۳) بیانگر مهم‌ترین این شاخص‌ها می‌باشد و نشان می‌دهد که الگو در جهت تبیین و برازش از وضعیت مناسبی برخوردار است، تمامی این شاخص‌ها حاکی از تناسب مدل با داده‌های مشاهده شده می‌باشد. شاخص‌های تناسب مدل، بیانگر مناسب بودن مدل اندازه‌گیری می‌باشد. زیرا نسبت کادو بر درجه آزادی کمتر از ۳، شاخص RMSEA کمتر از ۰/۱ و مابقی شاخص‌ها نیز قابل قبول هستند. به بیان دیگر، مدل و چارچوب کلی معنادار و قابل پذیرش است.

جدول ۳. شاخص‌های برازش مدل

نام شاخص	برآوردهای مدل	حد مجاز
(کای دو بر درجه‌ی آزادی)	۲/۳۹۰	کمتر از ۳
GFI (نیکویی برازش)	۰/۹۰	بالاتر از ۰/۹
RMSEA (ریشه میانگین مربعات خطای برآورد)	۰/۰۶	کمتر از ۰/۱
CFI (برازندگی تعدیل یافته)	۰/۹۵	بالاتر از ۰/۹
NFI (برازندگی نرم شده)	۰/۹۲	بالاتر از ۰/۹
NNFI (برازندگی نرم نشده)	۰/۹۴	بالاتر از ۰/۹

ضرایب همبستگی برای بررسی رابطه بین متغیرهای تحقیق

جدول ۴ معرف ماتریس همبستگی میان متغیرهای مکنون است. یک نوع از روابط متغیرهای مکنون در مدل معادلات ساختاری بر مبنای همبستگی (همخوانی)^۱ می‌باشد. همبستگی رابطه‌ای است میان دو متغیر در یک مدل اما غیر جهت دار^۲ و ماهیت این نوع رابطه به وسیله تحلیل همبستگی^۳ مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. ضرایب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد بین تمامی متغیرها نوعی رابطه مستقیم و معنادار در سطح اطمینان ۹۵٪ وجود دارد. برای مثال متغیر انگیزش با ویژگی‌های شخصیتی، مهارت‌های شناختی، شرایط اجتماعی، شرایط سازمانی، شرایط تکنولوژی نوعی رابطه مستقیم و معنادار در سطح اطمینان ۹۵٪ وجود دارد.

جدول ۴. ضرایب همبستگی پیرسون

متغیرهای تحقیق	انگیزش	ویژگی‌های شخصیتی	مهارت‌های شناختی	شرایب اجتماعی	شرایب سازمانی	شرایب تکنولوژی
----------------	--------	------------------	------------------	---------------	---------------	----------------

^۱ - Model Interpretation

^۱ - Association

^۲ - Nondirectional

^۳ - Co relational Analysis

Sig<0.01	Sig<0.01	Sig<0.05	Sig<0.05	Sig<0.01	1	انگیزش
Sig<0.01	Sig<0.01	Sig<0.01	Sig<0.01	1	0.233	ویژگی های شخصیتی
Sig<0.01	Sig<0.01	Sig<0.01	1	0.146	0.283	مهارت های شناختی
Sig<0.01	Sig<0.01	1	0.264	0.177	0.281	شرایط اجتماعی
Sig<0.01	1	0.395	0.323	0.255	0.442	شرایط سازمانی
1	0.626	0.327	0.296	0.312	0.459	شرایط تکنولوژی

جدول ۵. نتایج تحلیل عاملی تاییدی مرتبه اول (Loading factor)

نتیجه	سطح معناداری	آماره t	بارعاملی	متغیرهای مشاهده شده	متغیرهای پنهان	تحلیل عاملی تاییدی
معنادار است	<۰/۰۱	ثابت	۰/۵۳	تمایل به موفقیت	انگیزش	مرتبه اول
معنادار است	<۰/۰۱	۶/۹۷	۰/۵۲	چالش پذیری		
معنادار است	<۰/۰۱	ثابت	۰/۶۵	ابهام پذیری	ویژگی های شخصیتی	
معنادار است	<۰/۰۱	۶/۹۵	۰/۶۷	ریسک پذیری		
معنادار است	<۰/۰۱	ثابت	۰/۴۸	هوش و استعداد	مهارت های شناختی	
معنادار است	<۰/۰۱	۴/۷۲	۰/۵۴	دانش و تخصص		
معنادار است	<۰/۰۱	ثابت	۰/۶۶	آموزش و یادگیری	شرایط اجتماعی	
معنادار است	<۰/۰۱	۷/۵۴	۰/۶۹	احساس مسئولیت به کار		
معنادار است	<۰/۰۱	۵/۷۰	۰/۳۸	اعتماد میان همکاران		
معنادار است	<۰/۰۱	ثابت	۰/۶۰	رهبری و تعهد مدیریت ارشد	شرایط سازمانی	
معنادار است	<۰/۰۱	۱۰/۴۹	۰/۷۳	فرهنگ مشارکت گرا		
معنادار است	<۰/۰۱	۹/۷۳	۰/۶۵	نظام پاداش دهی		
معنادار است	<۰/۰۱	۸/۶۷	۰/۵۶	جو سازمانی		
معنادار است	<۰/۰۱	ثابت	۰/۶۲	فناوری های ارتباطات	شرایط تکنولوژی	
معنادار	<۰/۰۱	۹/۰۷	۰/۵۸	فناوری های همکاری		

است					
معنادار	<۰/۰۱	۸/۸۳	۰/۵۶	فناوری های ذخیره و بازاریابی	
است					
معنادار	<۰/۰۱	۴/۲۱	۰/۹۹	انگیزش	خلاقیت
است					
معنادار	<۰/۰۱	۴/۳۶	۰/۷۷	ویژگی های شخصیتی	
است					
معنادار	<۰/۰۱	۳/۷۴	۰/۶۸	مهارت های شناختی	
است					
معنادار	<۰/۰۱	۷/۳۵	۰/۵۸	شرایط اجتماعی	اشتراک دانش
است					
معنادار	<۰/۰۱	۱۰/۸۴	۰/۹۲	شرایط سازمانی	
است					
معنادار	<۰/۰۱	۱۱/۸۴	۱/۰۰	شرایط تکنولوژی	
است					

پاسخ به فرضیات پژوهش بر اساس روش معادلات ساختاری (SEM)

نوع دیگر از روابط بین متغیرهای مکنون در مدل معادلات ساختاری از نوع اثر مستقیم^۱ می باشد. اثر مستقیم که در واقع یکی از اجزاء سازنده مدل های معادلات ساختاری است و رابطه جهت داری^۲ را میان دو متغیر نشان می دهد. این نوع روابط عمدتاً به وسیله آنالیز واریانس یک طرفه^۳ مورد ارزیابی قرار می گیرد. این نوع اثر در واقع بیانگر تأثیر خطی علیّ فرض شده یک متغیر بر متغیر دیگر است. در درون یک مدل هر اثر مستقیم، رابطه ای را میان یک متغیر وابسته و متغیر مستقل، مشخص و بیان می کند. اگرچه یک متغیر وابسته در یک اثر مستقیم دیگر می تواند متغیر مستقل باشد و برعکس.

جدول ۶. ضرایب مسیر، آماره t و نتیجه فرضیه تحقیق

فرضیات تحقیق	ضریب مسیر (β)	آماره t	سطح معناداری	نتیجه
اشتراک دانش ← خلاقیت	۰/۸۸	۴/۰۹	<۰/۰۱	تایید می شود

فرضیه اصلی تحقیق: اشتراک دانش بر خلاقیت معلمان تأثیر معناداری دارد.

H₀: اشتراک دانش بر خلاقیت معلمان تأثیر معناداری دارد.

H₁: اشتراک دانش بر خلاقیت معلمان تأثیر معناداری ندارد.

بر طبق نتایج به دست آمده از ضریب مسیر و آماره t که در جدول ۶ و همچنین نمودارهای ضرایب استاندارد و معناداری ضرایب، مشخص شده است متغیر اشتراک دانش در سطح اطمینان ۹۹٪ بر متغیر خلاقیت تأثیر معناداری دارد. (آماره t خارج بازه منفی ۲/۵۸ تا مثبت ۲/۵۸ قرار گرفته است). با توجه به مثبت بودن ضریب بتا می توان گفت نوع رابطه مثبت و هم جهت می باشد. بنابراین در سطح اطمینان ۹۹٪ می توان انتظار داشت با بالا رفتن اشتراک دانش، خلاقیت افزایش پیدا کند و با پایین آمدن اشتراک دانش، خلاقیت نیز کاهش پیدا می کند. و در نتیجه فرضیه تحقیق در سطح اطمینان ۹۹٪ تایید می گردد.

¹ Direct Effect

² Directional

³ ANOVA

به منظور ساختار پرسشنامه و کشف عوامل تشکیل دهنده هر سازه از تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم استفاده شده است. نتایج تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول و دوم سازه‌های تحقیق در جداول ۵ خلاصه شده‌اند. بارهای عاملی مرتبه اول و دوم مربوط به سازه‌های تحقیق همگی در دو سطح خطای ۵ درصد و یک درصد آزمون شده‌اند، تمامی بارهای عاملی در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار شده‌اند (آماره t خارج بازه $2/58 -$ تا $2/58 +$ قرار گرفته اند) و توانسته‌اند سهم معناداری در اندازه‌گیری سازه مربوطه ایجاد کنند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این تحقیق، برای رد یا عدم رد فرضیات تحقیق از مدل معادلات ساختاری و بطور اخص تحلیل مسیر استفاده شده است. برای انجام این تحلیل در تحقیق، از نرم افزار لیزرل استفاده شد. تحلیل مسیر بررسی الگوی روابط بین چندین متغیر است در حالی که رابطه احتمالی میان آنها نه تأیید و نه رد می‌شود. به منظور تصمیم‌گیری درباره رد یا عدم رد فرضیات از خروجی های نرم افزار استفاده می‌شود. بدین منظور قبل از قضاوت در این رابطه باید از برازش مدل اطمینان حاصل نمود. پس از اطمینان از برازش مدل، دو خروجی مهم از نرم افزار استخراج خواهد شد که بر اساس آن می‌توان فرضیه‌ها و روابط میان متغیرها را تأیید یا رد کرد. این دو خروجی عبارتند از خروجی در حالت تخمین استاندارد و خروجی در حالت ضرایب معناداری. در خروجی در حالت ضرایب معناداری، مقدار آماره t برای هر یک از این مسیرها را نشان می‌دهد. با در نظر گرفتن $\alpha = 0/05$ ، چنانچه اعداد نشان داده شده روی هر مسیر در خروجی دوم، عددی بزرگتر از $1/96$ و یا کوچکتر از $-1/96$ باشد، میزان همبستگی میان دو متغیر معنادار خواهد بود و در غیر اینصورت، متغیر وابسته به صورت معنادار نمی‌تواند بیانگر تغییرات متغیر مستقل باشد.

پس از پردازش داده‌ها توسط ابزارها و نرم افزار معادلات ساختاری، و بررسی مدل مفهومی تحقیق برای بررسی فرضیه اصلی تحقیق نتایج فرعی زیر حاصل شده‌اند:

همچنین بررسی انجام شده بر روی فرضیه اصلی تحقیق نشان داد که :

بین «اشتراک دانش» و «خلاقیت» در معلمان زن مقطع ابتدائی شهر سراب رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار وجود دارد. با توجه به شکل ۱ اشتراک دانش با شدت $0/88$ خلاقیت معلمان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. تأیید این فرضیه بیان می‌دارد که میان اشتراک دانش و خلاقیت معلمان رابطه مستقیم، معنادار و قابل توجهی وجود دارد و همچنین مثبت بودن ضریب مسیر نشان دهنده هم راستایی تغییرات است هرچه اشتراک دانش بیشتر شود در بالا رفتن میزان خلاقیت معلمان می‌تواند اثرگذار باشد.

با توجه به نتایج حاصل شده مشاهده می‌شود:

هر سه شاخص ذکر شده در مدل، تأثیر مثبت و مستقیمی بر اشتراک دانش دارد. شرایط تکنولوژیکی نقش مهمی در اشتراک دانش دارد و معلمان زن مقطع ابتدائی شهر سراب همواره باید این نکته را مدنظر داشته باشند و با تمرکز بیشتر بر روی شرایط تکنولوژیکی باعث افزایش اشتراک دانش در سازمان شوند. همچنین شرایط سازمانی و بلاخص فرهنگ مشارکت‌گرا، تأثیرگذارترین عامل بر میزان اشتراک دانش در معلمان زن مقطع ابتدائی شهر سراب است.

احساس مسولیت به کار و محیط سازمانی مهمترین اولویت شرایط اجتماعی برای اشتراک دانش است.

این تحقیق نشان می‌دهد معلمانی که ریسک‌پذیری بیشتری دارند افرادی خلاق محسوب می‌شوند.

توجه: لازم به ذکر است که راهبرد اشتراک دانش یک تلاش مداوم است که باید همواره زنده باشد و در سازمان جریان داشته باشد.

- برای بهبود اشتراک دانش در معلمان زن مقطع ابتدائی شهر سراب (بین وضع مطلوب و وضع موجود) می‌توان پیشنهادات زیر را ارائه داد:

- آموزش و پرورش شهرستان سراب برای افزایش اشتراک دانش در زمینه های اجتماعی ، سازمانی و تکنولوژیکی سرمایه گذاری بیشتری انجام دهد.
- آموزش و پرورش شهرستان سراب باید شرایط تکنولوژیکی را در اولویت کارهای خود قرار دهد و از فناوریهای گسترده ارتباطات و همکاری و ذخیره و بازیابی بهتری را فراهم کند.
- با توجه به نتایج بدست آمده، مدیران توجه بیشتری به معلمان در جهت اعتماد سازی میان همکاران فراهم آورند.
- معلمانی را که احساس مسولیت به کار در محیط کاری دارند را شناسایی و با دادن پاداش به آنها این احساس را در معلمان افزایش دهند.

منابع

- ۱- آریان، طاها (۱۳۹۰)، مدیریت دانش کارکنان سازمان، امری اجتناب ناپذیر، مافا مدیران آینده فناوری اطلاعات.
 - ۲- آزاد، ناصر و رشیدی، صدرا (۱۳۸۷)، "مهندسی به اشتراک گذاشتن دانش به کمک سیستم مدیریت دانش"، فصل نامه آموزش مهندسی ایران، شماره ۴۰، ص ۸۱-۱۰۵.
 - ۳- پهلوانی، معصومه، پیرایش، رضا، علیپور، وحیده، باشکوه، محمد (۱۳۸۹)، "بررسی و الویت بندی عوامل فرهنگی مؤثر در به اشتراک گذاری دانش در مراکز تحقیق و توسعه پتروشیمی"، فصلنامه مدیریت فناوری اطلاعات دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، شماره ۵، دوره ۲، ص ۱۹-۳۶.
 - ۴- جعفری، صوفی؛ "تسهیم دانش مدیران و فرماندهان ناجا" هشتمین کنفرانس ملی مدیریت دانش، ۱۳۹۴.
 - ۵- جهانی، جعفر، سرچهرانی، زهرا (بهار ۱۳۹۰)، "بررسی تأثیر عوامل فردی بر خلاقیت مدیران مدارس متوسطه نواحی چهارگانه شهر شیراز"، فصلنامه ی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، سال دوم، شماره ۵، ص ۵۱-۷۰.
 - ۶- خاتمیان فر، پریسا، پریخ، مهری (۱۳۸۸)، بررسی عوامل مشوق و بازدارنده اشتراک دانش در سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، فصلنامه کتابداری و اطلاع رسانی (این نشریه در www.isc.gov.ir نمایه می شود)، ۴۵ شماره اول، جلد ۱۲، صفحه ۱.
 - ۷- روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی/تالیف غلامرضا خاکی/تهران:وزارت فرهنگ و آموزش عالی، مرکز تحقیقات علمی کشور: کانون فرهنگی انتشاراتی درایت ۱۳۸۰.
 - ۸- سهرابی، بابک، فروزنده، سکینه، رئیسی وانانی، ایمان، (پائیز ۱۳۹۰)، "ارایه مدلی جامع برای ارزیابی تسهیم دانش در سازمان های پروژه محور دولتی بر مبنای عوامل انسانی، سازمانی و فنی"، فصلنامه مدیریت دولتی، دوره ۳، شماره ۷، ص ۹۵-۱۱۴.
 - ۹- سهرابی یورتچی، بابک و رئیسی وانابی، ایمان و شفیعا، سپیده (۱۳۸۹)، "ارائه الگوی کاربردی برای سنجش میزان توانمندی تسهیم دانش"، فصل نامه علمی پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، شماره ۱، ص ۵-۲۸.
 - ۱۰- صادقی مال امیری، منصور، ۱۳۸۶، خلاقیت (رویکردی سیستمی، فرد، گروه، سازمان)، انتشارات دانشگاه امام حسین(ع).
 - ۱۱- صادقی مال امیری، منصور، رئیسی، محبت، (شهریور ۱۳۸۹)، "ارائه مدل مفهومی برای سنجش خلاقیت"، دو ماهنامه توسعه انسانی پلیس، سال هفتم، شماره ۳۰، ص ۹۷-۱۱۲.
 - ۱۲- علی پور درویشی، زهرا، (بهار ۱۳۹۱)، "ارائه مدل عوامل مؤثر بر تسهیم دانش گروه های آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی (پیمایشی پیرامون واحد تهران شمال و علوم و تحقیقات)"، مدیریت فناوری اطلاعات، دوره ۴، شماره ۱۰، ص ۹۱-۱۱۶.
 - ۱۳- کریمی، احسان، میرا، سید ابوالقاسم، مانیان، امیر (۱۳۸۹)، "بررسی شاخص های مؤثر بر تسهیم دانش در میان دانشجویان دوره های آموزش الکترونیکی (مطالعه موردی: مرکز آموزش های الکترونیکی دانشگاه تهران)"، فصل نامه علمی پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، شماره ۱، ص ۲۸-۴۰.
 - ۱۴- مهرگان، محمدرضا و مانیان، امیر و رحیمیان، حمید و شامی زنجانی، مهدی (۱۳۸۹)، "ارائه مدلی برای تسهیم دانش در طرح ها بر مبنای ویژگی های آن ها"، فصل نامه علمی پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، شماره ۲، ص ۲۳۵-۲۵۸.
 - ۱۵- هومن، حیدرعلی/مدلیابی معادلات ساختاری و کاربرد آن با نرم افزار لیزرل/تهران/انتشارات سمت/۱۳۸۷.
- 16- Alavi, M. and Leidner, D.E. (2001), "Review: Knowledge management and knowledge management systems: conceptual foundations and research issues", MS Quarterly, Vol. 25 No. 1, pp. 107-32.

- 17- Amabile, Teeresa, 1998, How to kill creativity, Harvard Business Review Sept-Oct: 77-87.
- 18- Barbara, k. and kamea, G. (2003). "Measuring Creativity in research and practice". Arizonastate University.
- 19- Connelly, Catherine, & Kelloway, Kevin (2001). Predictors of Employees Perceptions of Knowledge Sharing Concepts. Retrieved April 20, 2006, from http://business.queensu.ca/knowledge/workingpapers/working/working_01-06.pdf
- 20- Endres, M. L., Endres S. P., Chowdhury, S. K., Alam, I. (2007), "Tacit knowledge sharing, self-efficacy theory, and application to the Open Source community", Journal of Knowledge Management, Vol. II Iss: 3 pp.92-103.
- 21- Gao, Sheng (2004). Understanding Knowledge Sharing Behaviour. Master's Thesis. The Hong Kong University of Science & Technology. Retrieved August 01, 2006, from http://lbxml.ust.hk/th_imgo/b834876.pdf
- 22- Gruber, H, and L.Duxbury.2001.Does organizational culture affect the sharing of knowledge? .Presentation Health Canada,available from http://www.hc-sc.gc.ca/iacob-dgiac/km-gs/english/duxbury_en.pdf (accessed 20 Nov. 2009)
- 23- Hislop, D. (2003), "Linking human resource management and knowledge management via commitment : A review and research agenda" , Employee Relations, Vol. 25 Iss, 2 pp. 182-202.
- 24- Hsu, M. Ju, T.Yen, Ch and Chang, Ch. 2007. Knowledge sharing behavior in virtual communities: The relationship between trust, self-efficacy, and outcome expectations. International journal of Human- Computer Studies, Vol 65: 153-169.
- 25- Huang, Chi.2009. Knowledge sharing and group cohesiveness on performance: An empirical study of technology R&D teams in Taiwan "journal of Technovation, Vol 20: 786-797.
- 26- Kim, S and Ju, B.2008. An analysis of faculty perceptions: Attitudes toward knowledge sharing and collaboration in an academic institution.journal of Library & Information Science Research, Vol 30:282-290.
- 27- King, W. R. (2006), "knowledge culture isn't always so important after all". Information Systems Management, 23, pp. 88-89.
- 28- Klein, Jonathan. H., "Some directions for research in knowledge sharing". Knowledge Management Research & Practice. 2008. Vol. 6, pp. 41-46.
- 29- Lin, W. B. (2008), "The effect of knowledge sharing model" , Expert Systems with Application 34, pp. 1508 -1521.
- 30- Lin, M., Hung, Shi and Chen, Chi.2009. Fostering the determinants of knowledge sharing in professional virtual communities.journal of Computers in Human Behavior, Vol 25: 929-939.
- 31- Ma , Z., Qi, L., Wang, K. (2008), "Knowledge sharing in Chinese construction project teams and its affecting factors: An empirical study" , Chinese Management Studies, Vol. 2 Iss: 2 pp. 97- 108.
- 32- Panahi, Sirous, Watson, Jason, Partridge, Helen (2012). "Social Media and Tacit Knowledge Sharing: Developing a Conceptual Model", World Academy of Science, Engineering and Technology, 64 No .pp. 1095-1102.
- 33- Pilevari, N. (2011), Assessing knowledge sharing in Iranian SMEs using fuzzy logic inference.
- 34- Shalley Christina & Gilson Lucy (2004). What leaders need to know: A review of social and contextual factors that can foster or hinder Creativity. Dupree College of Management, Georgia Institute of technology: 10-17.

- 35- Runco, M.A. (2007), Creativity, Theories and Themes. California, Norwegian School of Economics.
- 36- Torrance, E.P. (1988), the nature of creativity as manifest in its testing.
- 37- Turban, E. (2006), "Information technology for management transforming organizations in the digital economy", 5th ed. c.
- 38- Yu, Yuecheng (2004). *Motivational Foundation of Individual Knowledge Sharing*. Master's Thesis. The Hong Kong University of Science & Technology. Retrieved August01, 2006, from http://lbxml.ust.hk/th_imgo/b834875.pdf
- 39- Yang, J. 2009, Antecedents and consequences of knowledge sharing in international tourist hotels. journal of International Journal of Hospitality Management
- 40- Zhang, Jing, & Faerman, Sue R.(2004). The Nature of Knowledge and Its Influence on Knowledge Sharing Practice: Experiences from Building the MACROS System in: [Proceedings of the 38th Annual Hawaii International Conference on System Sciences](#). Retrieved April22,2006,from<http://csdl2.computer.org/comp/proceedings/hicss/2004/2056/08/205680249b.pdf>